

allerhaardst til at komme under en sagkyndig Pleje.

I det andet Ting blev der rejst en hel Del Indvendinger mod Lovforslaget, men de gjaldt ikke selve den Sag at skaffe Plads til de aandssvage, men det var Indvendinger mod Prisen, mod Bygningerne, mod Budgettet, og derom kan der maaske nok siges et og andet. Naar man dernede har kritiseret Arkitekten saa stærkt, saa kan jeg ikke underskrive denne haarde Kritik. Der kan ganske vist være et og andet at sige. Vi har jo i Rigsdagen været meget tilbøjelige til at sige, at Arkitekterne bygger for dyrt, de tager ikke Hensyn til Pengene. I 1911, da vi havde Statens Sindssygeanstalter under Behandling, blev der afgivet en Betænkning her i dette Ting, hvor der blev udtalt — jeg haaber, jeg maa oplæse et Par Ord — „Udvalget hævder, at Staten bygger for dyrt, at der ved dens Byggeforetagender bør udvises mere Økonomi end hidtil, og at Bestæbelse bør gaa ud paa at bringe Udgifterne ned til et Beløb henimod det, som det koster private Virksomheder at opføre lignende Bygninger“. Denne Udtalelse antager jeg, at vi vil staa ved endnu. Der er neppe Tvivl om, at der tidt kunde bygges noget billigere, men jeg vil dog gøre opmærksom paa, at i dette Tilfælde er Prisen pr. Seng kun sat til 2,800 Kr. Det er ikke saa uhyre en Sum, især naar man sammenligner det med, hvad Sindssygeanstalterne — eller Sindssygehospitalet skal jeg sige — har brugt. Til Anstalten i Nykøbing var Udgiften anslaaet til 3,500 Kr. pr. Seng; det er jo betydeligt mere, end der er foreslaaet her. Og paa samme Maade med Hensyn til de aarlige Udgifter. Der vil jeg gøre opmærksom paa, at Sindssygehospitalet medfører en Udgift af ca. 1,000 Kr. pr. Patient, hvorimod der paa Aandssvageanstalterne kun bliver brugt 650 Kr. Det er jo en ret betydelig Forskel. Naar der er saa stor en Forskel, ligger det vel nok nærmest deri, at Sindssygehospitalet er Statsanstalt, medens Aandssvageanstalterne er selvejende Institutioner, der har været henviste til at klare sig med det, de har. Naturligvis gaar det maaske særligt ud over Lønningerne til de Personer, der har med Aandssvageanstalterne at gøre. Jeg vil minde om, at der f. Eks. nu ved Finansloven blev ført et Samraad med Kultusministeren om Lærerinderne ved Aandssvageanstalterne, og det maa indrømmes, at det er smaa Lønninger, de har, og det gælder ogsaa mange af det

øvrige Personale, der gør Tjeneste ved disse Anstalter. Med Hensyn til Bygningsvæsenet har jo den højtærede Kultusminister i Folketinget overfor den stærke Kritik, som blev rejst, og den Anmodning, som blev fremsat om Nedsættelse af et Byggeudvalg, sagt, at det var netop noget, han havde tænkt paa. Der vil formentlig altsaa blive ført noget Tilsyn med Gennemførelsen af de Planer, som foreligger. Vi er her oppe i Landstinget, naar en Sag kommer paa dette Tidspunkt, tilbøjelige til at sige, at det er for silde, eller at det er meget sent, og det skal jeg gerne underskrive ogsaa for denne Sags Vedkommende. Der er Medlemmer, som har kunnet ønske, at Sagen skulde gaa i Udvalg, for at man kunde faa lidt nøjere Besked om Planerne og faa lidt nøjere undersøgt Byggemaaden, maaske ogsaa selve Byggepladsen, for at faa undersøgt, hvorvidt det er det rigtige Sted paa de 150 Tdr. Land, der er valgt til at bygge paa, men vi har frafaldet det, fordi det er saa silde, og fordi den foreslaaede Udgift ikke er ret stor. Det er ganske vist kun en Begyndelse, men det er ikke, som det undertiden er Tilfældet, en Førstebevilling, hvoraf følger, at Fortsættelsen kommer af sig selv. Fortsættelsen vil maaske nok komme af sig selv, men dog ikke, uden at det bliver forelagt Tinget, og der vil da være Tid og Lejlighed til at se nærmere paa Planerne. Jeg tror, at det er saa vigtigt at faa det her foreliggende gennemført, at jeg meget vil anbefale, at vi hurtigst muligt gør Sagen færdig, og jeg vil mene, at den paa dette fremrykkede Tidspunkt af Samlingen kunde gaa igennem uden Udvalgsbehandling. For saa vidt som Udvalgsbehandling ikke foreslaas fra anden Side eller af andre, vil jeg ikke stille Forslag derom, men vil foreslaa Sagen fremmet uden Udvalgs Nedsættelse.

Døcker: Ogsaa jeg skal tillade mig at anbefale nærværende Lovforslag. Der er jo, som det er oplyst i Betænkningen og i de Bemærkninger, som ledsager Lovforslaget, desværre mange aandssvage, som ikke har kunnet anbringes paa Anstalter. Der er altsaa stor Trang til saadanne, og af Hensyn hertil og af Hensyn til, at det navnlig er de nordjydske Amter, som har længst til disse Asyls eller Aandssvageanstalter, er det meget heldigt, at der nu ved en enkelt Mands rundaandede Gave, som vi maa være meget taknemmelige for, er givet et Stød til, at der kan blive oprettet en saadan Anstalt.